

«AMALIY ChET TILI»
(ingliz, nemis, frantsuz)
fanidan
DASTUR

Tuzuvchi: dots. D.A. Abidova

Taqrizchilar: dots. D.G. Hasanova,
dots . X.M. Saidniqzova

Mazkur dastur chet tillar fani bo'yicha magistraturaning I - II kurs tinglovchilariga uchun mo'jallangan. Hammasi bo'lib 80 soat; 20 soat ma'ruza va 60 soat amaliy mashg'ulotlarga ajratilgan va 40 soat mustaqil ta'limga berilgan

Ushbu dasturda fanning asosiy maqsadi va vazifasi, bo'lajak iqtisodchilar uchun zurrur bo'lgan bilim, ko'nikmalar va malakalar haqida so'z yuritiladi.

Chet tillarni boshqa o'quv fanlari bilan chambarchas bogliq bo'lishligi haqida fikr bildiriladi.

Chet tili fanini o'qitishda talabalarining yaxshi o'zlashtirishlarida kompyuter va texnik vositalardan unumli foydalanish ijobiy ta'siri ko'rsatadi.

Chet tillarni o'qitish jarag'nida talabalar oladigan bilimlarini osonlashtirish tizimlashtirish maqsadida fonetika, grammatika va leksika bo'limlariga ajratilgan.

В связи с принятием новых государственных стандартов возникла необходимость создания новой программы для подготовки магистрантов.

В связи с принятием новых государственных стандартов возникла необходимость создания новой программы для подготовки магистрантов.

Данная программа рассчитана для слушателей I - II курсов. Всего часов, предусмотренных программой 80 из них 20 часов лекционных и 60 часов практических, 40 часов на самообразования.

В предисловии к программе говорится о целях обучения языками и то что необходимо знать слушателям в процессе обучения языкам, а также неразрывная связь с другими предметами и профилирующими кафедрами.

В программе отмечается положительная роль новых педагогических технологий в процессе обучения.

Программа делится на специальные аспекты: фонетику, грамматику, лексику. Каждому из этих аспектов уделяется большое внимания.

The programme for Magistrates was worked out to according to the acceptance of the new state standards. The following parts and there brief contents are given in the this programme for foreign languages. The programme is done for the listeners I - II courses.

A particular attention is given to each course number of hours are 80; 20 hours are for lectures 60 hours are given for independent work.

In the foreword the main task and purpose of subject (foreign languages) are pointed out, a special attention is given for the students knowledge and skills.

The matters of cooperation between other special departments, subjects are touched upon. The application of computers and modern technologies has a positive influence on teaching foreign languages and students feedback.

To facilitate the teaching process for students the programme was divided into special courses:

- a. phonetics
- b. grammar
- c. lexics

Dastur Toshkent Moliya instituti Ilmiy Kengashida muhokama qilingan va nashrga tavsiya qilingan (25 aprel 2002 yil 9 - sonli bayonnoma)

1. SO'Z BOSHI

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2001 yil 16 avgustdagi 343-sonli Qaroriga muvofiq Davlat ta'lim standartlari ishlab chiqildi. Mazkur DTS bo'yicha har bir o'qitiladigan fandan namunaviy dastur tayg'rlash zaruriyati tug'ildi.

O'qitishning maqsadi, vazifalari va boshqa fanlar bilan o'zaro bog'lanishi

Toshkent moliya instituti magistraturasida chet tillarni o'rganishning asosiy maqsadi muayyan yo'nalish bo'yicha yozma va og'zaki nutqni amalda qo'llashdir. Toshkent moliya instituti magistrantlari chet tillar kursi oxirida quyidagilarni bajara olishlari kerak:

- iqtisodiy, moliya, kredit, soliqlar va soliqqa tortish, qimmatli qog'ozlar va fond birjasi, buxgalteriya hisobi, audit, shuningdek sig'siy adabiyotlarni o'qish va mazmunini to'la g'ritish;

- iqtisodiy, moliya, kredit, soliqlar va soliqqa tortish, qimmatli qog'ozlar va fond birjasi, buxgalteriya hisobi, audit, shuningdek sig'siy adabiyotlarni o'qish va mazmunini to'la g'ritish;

- - mutaxassislikka oid monologik va dialogik nutqni takomillashtirish;
- - mutaxassislikka oid matnlarni chet tilidan ona tiliga bimalol tarjima qilish;
- - maxsus adabiyotlarga annotatsiya va referatlar Yoza olish;
- - mutaxassislikka oid adabiyotlarni o'qib, mazmunini tushunib, muzokara olib borish;
- - moliya - bank hujjatlarini tuzish, o'zbek tilidan chet tiliga tarjima qilish va chet tillarda Yoza olish;
- - maromda aytilgan chet tilidagi nutqni tushunib, bimalol suhbat olib borish va h.k.

O'quv rejasidagi boshqa fanlar bilan aloqasi

Toshkent moliya institutining chet tillar kafedrasida o'qitilayotgan xorijiy tillarni ijtimoiy - gumanitar va iqtisodiy fanlar bilan bog'lab o'qitilishi zarur.

«Amaliy chet tili» fani bo'yicha magistrantlarning bilimiga, uquviga va ko'nikmasiga qo'yiladigan talablar

Magistrat chet tilida iqtisodiy, moliya, kredit, soliqlar va soliqqa tortish, qimmatli qog'ozlar va fond birjasi, buxgalteriya hisobi, auditga oid shuningdek, sig'siy adabiyotlarni tushunishi va mazmunini to'la g'ritishi, chet tilida umumiy va mutaxassislikka oid bo'lgan suhbat - dialogda to'g'ri nutq muloqotiga rioya qilgan holda suhbatlasha olishi, annotatsiyalar tuzishi, referatlarni, o'z fikrlarini qzuvda ifodalashlari kerak.

Asosiy talablar: o'quv faoliyatini davom ettirish uchun etarli bo'lgan, xorijiy davlatlarning tajribasi bo'yicha berilgan fan va texnika, iqtisodiy mutaxassisliklarga oid adabiyotlarni hamda ish jarag'nida kerak bo'ladigan materiallarni tahlil qilishni o'rganishdan iborat.

Fanni o'qitish semestrlari va uslubiy ko'rsatmalar

Chet tilining kursi quyidagi bir - biriga bog'liq aspektlardan tuzilgan:

- - fonetika;
- - grammatika;
- - leksika.

Magistraturadagi chet tillar kursi 2 yil davom etib, I, II, III semestrlarda o'qitiladi.

Fonetika

Magistraturada I va II kurslarga oid qiyin atamalar talaffuzi ustida muntazam ish olib boriladi. O'qish davomida tinglovchilarning fonetik bilimlariga alohida e'tibor beriladi va bu bilimlar mustahkamlanib, har xil tipdagi gaplarning intonatsiyasiga e'tibor beriladi.

Tilning fonetikasini takomillashtirish borasida texnik vositalardan keng foydalanish kerak.

Grammatika

Grammatika leksika bilan chambarchas o'rganiladi va magistraturaning I va II kurslarida olgan bilimlari takomillashadi.

Mutaxassislikka oid matnlarni o'rganishda uchragan konstruktsiya va oborotlar, grammatik shakllar mustahkamlanadi.

Leksika

Tinglovchilar bir yil davomida 6000 leksik birlik va frazeologik so'z birikmalaridan iborat faol lug'at boyligiga ega bo'lishi kerak. I va II kursda sig'siy, iqtisodiy, o'z mutaxassisligiga oid adabiyotlarni o'qish uchun maxsus

leksika o'rgatildi. Dars jarayonida maxsus adabiyotlar, chet elda chiqqan gazeta va jurnallardan foydalaniladi.

O'quv jaragi ni reyting tizimi asosida tashkil kilinadi. Shuningdek, magistrantlarning bilimlarini baholashda testlar va qzma nazorat ishlaridan foydalaniladi.

Umumiy va o'quv ishlari bo'yicha hajmi

Chet tillar fanini o'rganishga hammasi bo'lib 80 soat ajratilagan, shundan namunaviy o'quv rejasi bo'yicha 60 soat amaliy mashg'ulotga, 20 soat ma'ruzaga, 40 soat mustaqil ta'limga beriladi.

Fanni o'qitishdagi yangi texnologiyalar

Fonetika, grammatika, leksika tarkibiy qismlari o'zaro chambarchas bog'langan va bular ustida muntazam ish olib boriladi. Tinglovchilar mutaxassislikka oid atamalarni, maxsus matnlarni, adabiyotlar, moliya va bank hujjatlarini, bank qzishmalarini, chet elda chiqqan gazeta va jurnallarni o'rganishadi.

2. FAN DASTURI

(Ma'ruza mavzulari)

«Amaliy chet tili» kursining o'rni va ahamiyati

Chet el iqtisodiy adabiyotlariga annotatsiya va referat tuzish metodikasi.

Zamonaviy oliy o'quv yurtida chet tillarning o'rni va ahamiyati.

Kasbiy faoliyatni takomillashtirishda chet tillarning o'rni va xususiyatlari. Chet tillar o'qitishnign zamonaviy muammolari.

Til va madaniyat. *Kommunikativ lingvistika talablari asosida nutqni rivojlantirish masalalari. Monologik nutqni tarbiyalash masalalari. Leksika o'zlashtirishning ba'zi xususiyatlari.*

Maxsus adabiyotlarni o'rganishga doir grammatik minimumlar. Xorijiy tillarning va qzma shakllarining o'zaro munosabatlari.

O'qitishda kommunikativ uslubning mohiyati. *Nutq – gapirish mahoratining asosi sifatida.*

Kommunikativ uslub va uning boshlang'ich holati. *Yo'naltirilgan nutq tamoyillari. Ish o'yinlarining iqtisodchi mutaxassislarni tayg'rlashdagi roli. Muamoli vaziyat o'qitishning asosi. Muammoli vaziyat - so'zlashishga o'rgatish vositasi sifatida. Leksikani taqdimotida muammoli vaziyatlar Mutaxassisilikka oid materiallarnitanlash printsiplari. Tekstlar bilan ishlashga mashqlarni tanlash usullari*

3. AMALIY MASHG'ULOTLARNING MAVZUSI

Ingliz tili

Economics; Iqtisodiyatning asosiy tushunchasi, mohiyati va mazmuni. *O'zbekiston iqtisodi haqida.* Management of organizations Tashkilotlarni boshqarish usullari va turlari. *Britaniya iqtisodi haqida.* Marketing Management Marketing boshqaruvi asosi, ko'rinishi, uslublari. *Amerika iqtisodi haqida.* Fundamentals of Financial Accounting Concepts Moliyaviy hisobasoslari, va uning nazorati. *Britaniya banklari va moliya institutlari* Financial Accounting Moliyaviy hisob va uning uslublari. *Xalqaro biznes.* Contemporary Money, Banking and Financial Markets. Zamonaviy bank boshqaruv tizimi, moliya bozori, pul, aloqalari, mohiyati, turlari Moliya menejmenti asoslari. Tax and taxation. Soliq va soliqqatortish. Soliq tushunchasi. *Chet davlatlar bilan iqtisodiy hamkorlik.*

Auditing: Integrated Concepts and Procedures Auditni amalga oshirish turlari, usullari. *Iqtisod va boshqaruv.* Investments. Investitsiyalar tushunchasi, zaruriyati, investitsiyalarni jalb etish, muammolar. *O'zbekiston va Britaniya iqtisodiy munosabatlari.*

Management: Comprehension Analysis and application Boshqaruv tushunchasi, mohiyati, zaruriyati, muammolari, g'oyasi. *Biznes etikasi.*

Insurance. Sug'urta. Sug'urta xizmatining faoliyati, mohiyati.

Moliya bozori. Gazeta "The Times". Xalqaro monetar fondi.

Gazeta "Financial Times". Dug' Banki. Jurnal "The Economist". Investitsiya banklari va ularning xizmati. Jurnal "The Spectator". Biznesni tashkil qilish shakllari.

Nemis tili

Wirtschaftsordnung und Wirtschaftspolitik Iqtisodiyat tuzilishi, mazmuni, asoslari, mohiyati va sig'irishi. *O'zbekiston iqtisodi haqida*

Industrie. Sanoat tushunchasi, sohalari, jarag'nlari. Betriebsverfassung. Korxonalar qonunlari nimadan iborat. Bozor iqtisodiyatida qaysi korxonalar mavjud, ularning vazifalari, ahamiyati. Germaniya iqtisodi va uning rivojlanishi. Der Verbraucherschutz. Iste'molchilarni himoya qilish.

Soziale marktwirtschaftliche Ordnung. Bozor iqtisodiyatining tartibi. Umumiy bozor iqtisodiyatining tuzilishi, muammolari. Germaniya soliq tizimi. Der Betriebsrat. Korxonaning boshqaruvi tizimi, kimlardan iborat, qaysi vazifalarni bajaradi. Germaniyaning moliya institutlari. Soziale Sicherheit. Ijtimoiy himoya. Germaniya iqtisodiy tizimi.

Die Finanzplanung. Moliyalashtirish. *Ekologiya. Die Umweltpolitik. Atrof - muhitni himoya qilish. Jahondagi umumiy axvol, atrof - muhitni himoya qilish choralari. Germaniya banklari Zahlungsverkehr. To'lov operatsiyalari. Mehnat bozori: bo'sh kasblar Aulandsinvestitionen. Chet eldankelgan investitsiyalar tushunchasi. Germaniya tadbirkorlik faoliyati.*

Neue Lander Yangierlar. *Germaniyadagi ijtimoiy himoyalash.*

FraucnundGesellschaft Jamiyat va ag'llar. Jamiyatda ag'llarning o'rni, roli, muammolar. *O'zbekiston va Germaniya iqtisodiy munosabatlari. Germaniya bank tizimi O'zbekiston bank tizimi. Xalqaro hamkorlik. Investitsiyalar.*

Frantsuz tili

L'economie politigne de la France. Frantsiyaning iqtisodig'ti, ishlab chiqarish vositalari, import va eksporti, eng katta firmalari va qishloq xo'jaligi.

O'zbekiston va Frantsiya davlatlarining iqtisodiy va madaniy aloqalari.

Lechomange. Ishsizlik, ish topish muammosi, chet ellarda ishsizlik iqtisodig'tga ta'siri. *Frantsuz davlatining etuk iqtisodchilari.*

Laproduction. Ishlab chiqarish, mahsulot qachon tovarga aylandi, mahsulot narxi. *Frantsiya banklari va ulardagi ish yuritish tizimi.*

La monnaie et l'economie. Pul nima, uning funktsiyalari. *Frantsiya iqtisodi.*

La comptabilite Nationale. Hisob va buxgalteriya. Davlat hisobi, korxonalar buxgalteriya hisobi, balans, tannarx. *Iqtisod va boshqaruv*

Le budget d'Etat. Soliq. Davlat byudjeti. *Frantsiya iqtisodiy tizimi.*

La consommation. Iste'mol bozorini va iste'molni o'rganish. *O'zbekiston iqtisodi haqida frantsuz tilida La croissance economique et le developpement. Iqtisodiy o'sish nima, rivojlanish nima, ular orasidagi farq.*

Frantsiyada xususiylashtirish. *L'Economie . Davlat va iqtisodig't, uni valyutaga ta'siri. Mehnat bozori. L'commerce integrational. Tashqi savdo, import va eksport. Yangi bozor tizimi.*

Le developpement de l'echanges de service. Rivojlanish va ayriboshlash, tovar ayriboshlash bozor iqtisodig'ti. *Frantsiya konstitutsiyasi.*

O'zbekistonning iqtisodiy sig'sati. Omabob mahsulot. Moliyaviy bozor.

Birja reformalari. O'zbekistonning xorijiy davlatlar bilan iqtisodiy aloqalari.

GRAMMATIKA

Ingliz tili

- - Ot: artikl, atoqli, turdosh, sanaladigan va sanalmaydigan otlar.

Sifat. Sifat darajalari.

Son: miqdor, tartib va kasr sonlar.

Olmosh: o'zlik, majxul, gumon, bo'lishsizlik olmoshlari.

*Fe'l. Aniq va majxul nisbatidagi fe'llarning hamma zamonlarning ketma - ketligi, shu qoidadan chetga chiqish hollari. *Modal fe'llarning ekvivalentlari.

Perfekt infinitivdagi modal fe'llar.

*Infinitivli tuzilmalar.

*Gerundiy, aniq va majxul nisbat shakllari.

*Fe'ldan yasalgan otlar.

*Sifatdosh. Sifatdoshning aktiv va passiv formalari.

*Ravish. Ravish darajalari, gapdagi o'rni.

*Ko'chirma va o'zlashtirma gaplar.

*Emfatik konstruktsiyalar.

*Ergashgan qo'shma gaplar.

*Real va noreal turlari.

*Shart ergashgan gaplar.

*Sub'ektivmayli (Subjective mood)

Nemis tili

1. Artikl aniq va noaniq artikllarning ishlatilishi.
2. Ot, ko'plikdagi otlarning hosil bo'lishi. Otlarning turlanishi.
3. Sifat. Sifatning turlanishi.
4. Olmoshlar: kishilik, ko'rsatkich, gumon olmoshlari va ularning turlanishi.
«Man» bo'lishsizlik olmoshi, «es» olmoshi.
5. Fe'l: Aniq nisbatidagi fe'llarning hamma zamonlarning tuslanishi.
Bo'lishsiz fe'llar, bo'lishli fe'llarning zamon turlari.

Shart mayli.

Modal fe'llar.

6. Son: Miqdor va tartib sonlar.
7. Predloglar. Dativ, Akkusativ, genitiv - talab qiluvchi predloglar.
8. Bog'lovchilar: Teng bog'lovchilar.
9. Bog'langan qo'shma gaplar.
10. Ergashgan qo'shma gaplar.

11. Olmoshli ravishlar, «Zu» yuklamasi infinitiv. Infinitivli oborotlar.

Frantsuz tili

1. Sifatlar, sifat darajalari va ularning gapdagi o'ri.
 2. Olmoshlar, olmoshlarining gapdagi o'ri va ishlatilishi.
 3. Ravish, ravish darajalari.
 4. Fe'llarga xarakteristika.
 5. Fe'llarning tuslanishi va zamonlar: presentdel'Indicativ, passecompose, Futursimple, Imparlent va boshqalar.
 6. Olmoshli fe'llar.
 7. III guruh fe'llarning tuslanishi.
 8. Predloglar, sodda va murakkab predloglar.
 9. «ant» formasi
 10. Subjonctif
 11. Qo'shma gaplar; Bog'langan qo'shma gap. Ergashgan qo'shma gap va ularning turlari.
 12. Ko'chirma gap, o'zlashtirma gaplar.
- 2.3. Laboratoriya ishlari namunaviy o'quv rejasida ko'zda tutilmagan.
- 2.4. Kurs loyiha ishlari namunaviy o'quv rejasida ko'zda tutilmagan.
- 2.5. Mustaqil ta'lim mazmuni:

4. KO'RGAZMA - NAMOYISH MATERIALLARI RO'YXATI

1. Grammatika jadvallari. Grammatika
2. Ko'rgazma - namoyish materiallar (3 tilda).
3. Leksik, grammatik kartochkalar.
4. Xaritalar.

O'quv filmlar ro'yxati

1. «Alles gute» «Turbo» seriallari.
2. Bienvenu en France - I - II qism.
3. Great Britain.
4. London.
5. Uzbekistan.

Didaktik materiallar ro'yxati

Leksik va grammatik materiallarga (3 tilda). Frantsiya va Parij ko'rinishlari.
Slaydlar O'zbekiston, Buyuk Britaniya, Germaniya va Frantsiya haqida slaydlar.

Multimedik ilovalar

1. www.pravo.eastink.uz.
2. www.referat.uz.
3. www.cob.Ohio - state.edu/~fin/journal/jof.htm - The Ohio State University - Journal of Finance
4. www.super - memory. com/sml/colls/economics.htm - basic concepts of macroeconomics and microeconomics
5. www.fdic.gov/bank/statistical/statistics/ - FDICStatistics on Banking.
6. www.bls.gov/oco/cg/cgs027.htm - ... Banking. ... Global banks are involved in international lending and foreign currency trading, in addition to the more typical banking services.
7. www.banking.com/ - Banking industry resource directory of regional banks, associations, and publications.
8. www.smbiz.com/ - Provides tax and management guidance to small and medium sized businesses.
9. www.marketing power.com - Dedicated to serving the educational and professional needs of marketing executives.
10. www.knowthis.com - Resources, references and links specifically for professionals, academics, and students involved in...
11. www.accounting students.com/ - Your starting point, for Accounting Students Enter Here.

Nemistili

1. www.bdb.de - Bundesverband deutscher Banken e.V.
2. www.dsgv.de - Deutscher Sparkassen - und Giroverband e.V.
3. www.exchange.de - Deutsche Borse AG.
4. www.bundesbank.de – Deutsche Bundesbank.
5. www.igmedien.de - IG Medien.

Frantsuz tili

[http://www.Radiofranceinternational.fr/ledi to chro. asp? ml =1 m 2 - 38m3s.](http://www.Radiofranceinternational.fr/ledi%20to%20chro.asp?ml=1m2-38m3s)

5. O'ZLASH TIRISH NAZORATI

Fanni magistrantlar qanday o'zlashtirilganligini nazorat qilish turlariga test, qzma ish, so'rov, mustaqil ishlar kiradi.

Joriy va oraliq baholash magistratura talabasi to'plashi mumkin bo'lgan maksimal reyting ballining miqdori o'quv rejasida fanga ajratilgan umumiy soatning 70 foizi miqdorida belgilanadi. Joriy baholash maksimal bali – 42, oraliq baholashning maksimal bali – 14, yakuniy baholash bo'yicha fanga ajratilgan umumiy soatlar miqdorining 30 foizi, ya'ni 24 miqdorida ball to'plashi mumkin.

6. ADABIYOTLAR

Asosiy adabiyotlar

Ingliz tili

- 1.Jdanova K.S. va boshqalar. «Angliyskiy yazik dlya biznesmenov» ch I,II, 1997.
- 2.Ekkerli S. Angliyskiy yazik I–IV qismlar, 1993.
- 3.Colander, Economic, 1997.
- 4.Donnely, Fundamentals of Management, 1998.
- 5.Pereault, Basic Marketing, 1996.
- 6.Peter Marketing Management: Knowledge and skills, 1997.
- 7.Bearden, Marketing Principles, 1998.
- 8.Ziffy, Financial Accounting, 1997.
- 9.Richardson, Business Ethics, 1998.
10. Cooper Business Research Methods 1997.
11. Financial Times.
12. Bangkok Post.
13. Business Life.

Nemistili

1. Tatlache uler Deuchland, 1999 Bonn.
2. Frankfurter Allgemenine, Zeifung, 1999 Frankfurt - au Main
3. Deutschland in Europa, Europain Deutsechland, 1996 Myunxen.

Frantsuz tili

1. La France Paris 1998
2. La Francais desaffaires Paris 1998
3. Zutiatiion economigu etsociale Paris 1998
4. "Le Parisiu" journpl Paris 1998
5. "Couritr" lerevue Paris 1999

Qo'shimcha adabiyotlar

Ingliz tili

1. Gazeta Morning Star.

Daily Worker.

2. Jurnal. Update Manchester.

Overseas Trade.

The World Bank Atlas.

3. Look Ahead by Andy Hopping and Jocelyn Patter (adapted for Uzbekistan).
Longman.

Frantsuztili

1. Jurnal Jnitation economigue et sociale.
2. Gazeta Le monde.
3. Jurnal Delovoy frantsuzkiy.

Nemis tili

1. Gechaftskontakte, 1994, Berlin.
2. Handelsbaft Wirtschafts - und Finanzzutung, 1999, Mannheim.
3. Deuche Welle. 1996, Koln.
4. Informationsion texnik vositalari.